

Codul de etică al mediatorului

PREAMBUL

Medierea constituie o modalitate alternativă, amiabilă și structurată de soluționare a litigiilor, întemeiată pe autodeterminarea părților și pe participarea unui mediator independent și imparțial. Încrederea în mediere și prestigiul profesiei de mediator se întemeiază pe respectarea unor standarde înalte de integritate, competență și conduită profesională.

Prezentul Cod de etică al mediatorului, elaborat în temeiul Legii nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, stabilește principiile și regulile de conduită profesională obligatorii pentru mediatorii licențiați în Republica Moldova, în scopul asigurării exercitării profesiei cu respectarea legii, a independenței și imparțialității mediatorului, a autodeterminării părților, a confidențialității și a celorlalte principii care guvernează medierea.

La interpretarea și aplicarea prezentului Cod se ține seama, în măsura compatibilității cu legislația Republicii Moldova, de cadrul și standardele europene relevante în materia medierii, inclusiv de Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială.

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul Codului

Prezentul Cod stabilește principiile și regulile de conduită profesională obligatorii pentru mediator în exercitarea profesiei.

Articolul 2. Noțiuni

(1) Noțiunile utilizate în prezentul Cod au semnificația stabilită de Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului și de celelalte acte normative aplicabile.

(2) În sensul prezentului Cod, prin conflict de interese se înțelege orice situație în care un interes personal, familial, profesional, patrimonial ori un alt interes sau o împrejurare poate afecta independența ori imparțialitatea mediatorului sau poate genera îndoieli rezonabile cu privire la acestea.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Prezentul Cod se aplică tuturor mediatorilor care exercită activitatea de mediator în condițiile Legii nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, indiferent de modalitatea de inițiere sau de desfășurare a procesului de mediere.

(2) Normele speciale de conduită aplicabile medierii în anumite categorii de litigii se aplică în completarea dispozițiilor generale ale prezentului Cod.

Articolul 4. Cadrul normativ și standardele aplicabile

(1) Prezentul Cod se aplică în conformitate cu Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, cu Statutul Uniunii Mediatorilor, cu actele adoptate de organele Uniunii Mediatorilor în limitele competențelor stabilite de lege și de Statut, precum și cu celelalte acte normative aplicabile profesiei de mediator.

(2) La interpretarea și aplicarea prezentului Cod se ține seama, în măsura aplicabilității, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de standardele europene relevante în materia medierii și a conduitei profesionale a mediatorilor.

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE ACTIVITĂȚII MEDIATORULUI

Articolul 5. Legalitatea

(1) Mediatorul își exercită activitatea cu respectarea actelor normative aplicabile și a prezentului Cod.

(2) Mediatorul acceptă și desfășoară procesul de mediere numai în cauzele care pot face obiectul medierii potrivit legii.

(3) Mediatorul nu facilitează încheierea unei tranzacții de mediere al cărei scop sau ale cărei clauze contravin normelor imperative, ordinii publice ori bunelor moravuri.

Articolul 6. Independența

(1) Mediatorul își exercită activitatea în mod independent, fără a se supune unor presiuni, influențe, instrucțiuni sau interese de natură să îi afecteze libertatea de apreciere și conduita profesională.

(2) Mediatorul nu acceptă și nu continuă procesul de mediere dacă există raporturi sau circumstanțe de natură să îi afecteze independența.

Articolul 7. Neutralitatea și imparțialitatea

(1) Mediatorul desfășoară procesul de mediere cu neutralitate și imparțialitate, fără a favoriza vreuna dintre părți și fără a avea un interes în rezultatul medierii.

(2) Mediatorul asigură fiecărei părți posibilitatea efectivă de a participa la procesul de mediere, de a-și expune poziția și de a fi ascultată, cu respectarea egalității de tratament.

(3) Mediatorul conduce procesul de mediere astfel încât eventualele dezechilibre dintre părți să nu împiedice participarea efectivă a acestora.

(4) Mediatorul nu decide asupra temeiniciei pretențiilor părților, nu stabilește soluția litigiului și nu impune părților acceptarea unei anumite soluții.

(5) La cererea părților, mediatorul poate formula propuneri privind posibilitățile de soluționare a litigiului, cu respectarea neutralității sale și a dreptului părților de a decide liber asupra conținutului și rezultatului medierii.

Articolul 8. Participarea benevolă și autodeterminarea părților

(1) Mediatorul respectă dreptul părților de a decide liber și în cunoștință de cauză asupra inițierii, continuării și încetării procesului de mediere, precum și asupra soluțiilor discutate și conținutului tranzacției de mediere, cu excepțiile expres prevăzute de lege privind desfășurarea unei ședințe de mediere.

(2) Mediatorul respectă dreptul fiecărei părți de a renunța în orice moment la mediere și se abține de la orice presiune menită să determine o parte să continue procesul sau să accepte o anumită soluție.

(3) Mediatorul asigură, în limitele competențelor sale, condițiile necesare pentru exprimarea liberă și informată a voinței părților.

Articolul 9. Confidențialitatea

(1) Mediatorul păstrează confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cadrul sau în legătură cu procesul de mediere.

(2) Mediatorul nu divulgă celeilalte părți informațiile comunicate în cadrul unei ședințe separate fără consimțământul părții care le-a comunicat, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

(3) Mediatorul informează participanții la procesul de mediere cu privire la obligația de păstrare a confidențialității și la limitele acesteia stabilite de lege.

(4) Divulgarea informațiilor confidențiale este admisă numai în cazurile și în limitele expres prevăzute de lege. În asemenea situații, mediatorul divulgă numai informațiile necesare realizării scopului prevăzut de lege.

(5) Obligația de confidențialitate se menține după încetarea procesului de mediere, precum și după suspendarea sau încetarea activității de mediator.

Articolul 10. Egalitatea de tratament și nediscriminarea

(1) Mediatorul asigură părților un tratament egal și se abține de la orice formă de discriminare în exercitarea activității profesionale.

(2) Mediatorul nu diferențiază tratamentul aplicat părților în baza unui criteriu protejat de lege, cu excepția situațiilor în care un tratament diferențiat este justificat obiectiv și necesar pentru asigurarea participării efective la procesul de mediere.

(3) Mediatorul ține seama, în limitele competențelor sale și ale legii, de necesitățile obiective ale participanților, astfel încât aceștia să poată participa efectiv la procesul de mediere.

Articolul 11. Competența și integritatea profesională

(1) Mediatorul își exercită activitatea cu profesionalism, integritate, onestitate, bună-credință și diligență.

(2) Mediatorul acceptă desfășurarea unei medieri numai dacă dispune de pregătirea, cunoștințele și competențele necesare, precum și de posibilitatea efectivă de a o desfășura în mod corespunzător.

(3) Mediatorul nu își asumă evaluări sau activități care depășesc competența sa profesională și informează părțile atunci când soluționarea unor aspecte necesită cunoștințe de specialitate.

(4) La cererea părților, mediatorul oferă informații corecte și suficiente privind formarea, calificarea și experiența sa profesională relevante pentru medierea respectivă.

CAPITOLUL III

RELAȚIA MEDIATORULUI CU PĂRȚILE

Articolul 12. Informarea părților

(1) Înainte de încheierea contractului de mediere, mediatorul informează părțile, într-o manieră clară și accesibilă, cu privire la scopul și procedura medierii, rolul și limitele competențelor mediatorului, drepturile și obligațiile părților, regulile de confidențialitate și limitele acestora, onorariul și cheltuielile aferente medierii, dreptul de a renunța la mediere, precum și efectele juridice ale tranzacției de mediere.

(2) În cazurile în care legea prevede desfășurarea a cel puțin unei ședințe de mediere înainte de adresarea în instanța de judecată, mediatorul informează părțile cu privire la caracterul și efectele acestei obligații, inclusiv asupra accesului ulterior la instanță, efectului medierii asupra termenelor de prescripție și facilităților privind taxa de stat, în condițiile legii.

(3) Mediatorul furnizează, pe parcursul procesului de mediere, explicațiile necesare pentru ca părțile să înțeleagă procedura și consecințele deciziilor lor în cadrul medierii, fără a acorda consultanță juridică uneia dintre părți.

Articolul 13. Contractul de mediere

(1) Procesul de mediere începe la data semnării contractului de mediere, încheiat în formă scrisă, cu respectarea cerințelor minime stabilite de Uniunea Mediatorilor.

(2) Mediatorul nu include în contractul de mediere clauze contrare legii sau ordinii publice.

(3) Înainte de semnarea contractului de mediere, mediatorul prezintă părților clauzele acestuia într-o manieră clară și accesibilă, oferă explicațiile necesare privind conținutul și efectele contractului și le acordă posibilitatea de a solicita clarificări.

Articolul 14. Desfășurarea procesului de mediere

(1) Mediatorul conduce procesul de mediere într-o manieră profesionistă, echilibrată și eficientă, adaptată naturii și circumstanțelor litigiului, cu respectarea legii, a principiilor medierii și a voinței părților.

(2) Mediatorul stabilește împreună cu părțile regulile de desfășurare a procesului de mediere, în limitele prevăzute de lege, și organizează procesul astfel încât fiecare parte să poată participa efectiv.

(3) Mediatorul poate desfășura ședințe comune sau separate cu părțile, atunci când apreciază că aceasta este utilă procesului de mediere, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, a confidențialității, neutralității și imparțialității.

(4) În cazul în care apar circumstanțe care împiedică desfășurarea procesului de mediere în conformitate cu legea sau cu principiile medierii, mediatorul informează părțile și procedează în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 15. Tranzacția de mediere

(1) Mediatorul urmărește ca tranzacția de mediere să exprime voința liberă și informată a părților și oferă explicațiile necesare pentru ca acestea să înțeleagă conținutul și consecințele asumării clauzelor convenite.

(2) Mediatorul respectă dreptul părților de a solicita, înainte de semnarea tranzacției de mediere, timpul necesar pentru consultarea unui avocat, expert sau alt specialist, în vederea exprimării consimțământului în cunoștință de cauză.

(3) La cererea părților, mediatorul le informează, în limitele competențelor sale, cu privire la modalitățile prevăzute de lege pentru formalizarea, executarea și, după caz, investirea cu formulă executorie a tranzacției de mediere.

(4) Mediatorul se abține de la orice presiune asupra părților în vederea semnării tranzacției de mediere și nu garantează un anumit rezultat al medierii ori executarea tranzacției.

Articolul 16. Onorariul și transparența financiară

(1) Înainte de încheierea contractului de mediere, mediatorul informează părțile, în mod clar și complet, dacă activitatea este prestată cu titlu oneros sau gratuit și, după caz, cu privire la cuantumul ori modul de calculare a onorariului, condițiile de plată, cheltuielile aferente medierii și modul de suportare a acestora.

(2) Onorariul mediatorului și compensarea cheltuielilor ocazionate de mediere se stabilesc prin acord cu părțile, în condițiile legii.

(3) Mediatorul nu condiționează onorariul de rezultatul medierii sau de conținutul tranzacției de mediere.

(4) Mediatorul nu solicită și nu percepe alte plăți decât cele comunicate și convenite cu părțile. Orice cheltuieli suplimentare apărute pe parcursul medierii se comunică părților și se suportă în condițiile convenite cu acestea.

Articolul 17. Protecția persoanelor vulnerabile și a interesului superior al copilului

(1) În procesul de mediere care vizează interesele unui copil, mediatorul respectă cu prioritate interesul superior al acestuia și ține seama de necesitatea protejării drepturilor și intereselor sale legitime.

(2) Dacă, în procesul de mediere a unui litigiu de familie, apar circumstanțe care creează sau ar putea crea un pericol pentru creșterea și dezvoltarea normală a copilului ori care lezează interesele sale legale, mediatorul informează autoritatea tutelară și poate renunța la continuarea procesului de mediere, în condițiile legii.

(3) Mediatorul nu acceptă și nu desfășoară medierea litigiilor aferente cazurilor de violență în familie.

(4) În cazul în care constată o situație de vulnerabilitate care poate afecta participarea efectivă a unei părți sau exprimarea liberă și informată a voinței acesteia, mediatorul adoptă, în limitele competențelor sale, măsuri rezonabile pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de participare.

(5) Dacă situația prevăzută la alin. (4) împiedică exprimarea liberă și informată a voinței părții, mediatorul informează părțile și procedează potrivit dispozițiilor legale aplicabile.

CAPITOLUL IV

CONFLICTUL DE INTERESE ȘI INCOMPATIBILITĂȚILE

Articolul 18. Identificarea conflictului de interese

(1) Înainte de acceptarea medierii și pe tot parcursul procesului de mediere, mediatorul verifică existența oricăror raporturi, interese sau circumstanțe referitoare

la părți, reprezentanții acestora ori obiectul litigiului, care ar putea genera un conflict de interese.

(2) Mediatorul aduce de îndată la cunoștința părților orice circumstanță de natură să afecteze sau să creeze îndoieli rezonabile cu privire la independența ori imparțialitatea sa.

(3) În cazul existenței unui conflict de interese sau a unei incompatibilități care, potrivit legii, împiedică exercitarea calității de mediator în cauza respectivă, mediatorul se abține de la acceptarea sau continuarea medierii.

Articolul 19. Incompatibilitățile

(1) Mediatorul nu poate acționa în calitate de arbitru în soluționarea litigiului în care a fost desemnat mediator.

(2) Mediatorul nu poate accepta medierea unui litigiu în legătură cu care a reprezentat anterior interesele uneia dintre părți în instanța de judecată sau în arbitraj.

(3) După încetarea procesului de mediere, mediatorul nu poate reprezenta părțile sau una dintre acestea în soluționarea în instanța de judecată ori în arbitraj a litigiului care a făcut obiectul medierii.

(4) Mediatorul care exercită o profesie conexă justiției nu poate presta, în legătură cu litigiul mediat, serviciile corespunzătoare profesiei respective.

(5) Mediatorul care exercită profesia de notar nu poate investi cu formulă executorie tranzacția de mediere încheiată în cadrul procesului de mediere pe care l-a desfășurat.

Articolul 20. Interdicția utilizării informațiilor în interes propriu sau al terților

Mediatorul nu folosește informațiile obținute pe parcursul procesului de mediere sau în legătură cu acesta pentru a obține avantaje în interes propriu ori în interesul unor terți.

CAPITOLUL V

COMPETENȚA PROFESIONALĂ ȘI CALITATEA SERVICIILOR

Articolul 21. Formarea continuă

(1) Mediatorul participă anual la cursuri de formare continuă cu o durată de cel puțin 20 de ore academice și prezintă Uniunii Mediatorilor dovada instruirilor efectuate.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) nu se aplică mediatorilor formatori pe perioada acreditării, în condițiile legii.

Articolul 22. Evidența și păstrarea documentelor

(1) Mediatorul înregistrează, actualizează și gestionează dosarele de mediere în Sistemul Informațional „Platforma integrată a profesiilor juridice”, în condițiile legii.

(2) Mediatorul ține arhiva și registrele proprii și asigură păstrarea documentelor și materialelor aferente proceselor de mediere, inclusiv, după caz, a înregistrărilor audio ori video ale ședințelor de mediere, în condițiile și termenele prevăzute de lege și de actele aplicabile profesiei.

(3) Mediatorul asigură evidența financiar-contabilă a plăților încasate în exercitarea activității profesionale, în condițiile legii.

Articolul 23. Limitele rolului mediatorului

(1) Mediatorul nu acordă părților consultanță juridică individualizată, nu reprezintă interesele vreuneia dintre acestea și nu prestează, în cadrul procesului de mediere, servicii rezervate altor profesii.

(2) Interdicția prevăzută la alin. (1) nu împiedică mediatorul să ofere părților informațiile și explicațiile generale necesare privind procesul de mediere și efectele juridice ale acestuia, în limitele competențelor stabilite de lege.

(3) Mediatorul poate beneficia, în condițiile legii, de asistența juridică a unui avocat pentru a se asigura că clauzele tranzacției de mediere convenite între părți nu contravin legii, cu respectarea confidențialității și protejarea datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL VI

RAPORTURI PROFESIONALE ȘI INSTITUȚIONALE

Articolul 24. Colegialitatea

(1) Relațiile profesionale dintre mediatori se întemeiază pe respect reciproc, bună-credință și conduită profesională loială.

(2) Mediatorul se abține de la orice afirmații sau acțiuni care aduc atingere demnității ori reputației profesionale a altui mediator.

(3) Exprimarea cu bună-credință a unei opinii profesionale critice sau sesizarea organelor competente cu privire la o posibilă încălcare a legii ori a normelor de conduită profesională nu constituie o încălcare a colegialității.

Articolul 25. Raporturile cu instanțele și organele de urmărire penală

(1) Mediatorul cooperează cu instanțele judecătorești, procurorii și organele de urmărire penală în limitele competențelor și în condițiile prevăzute de lege, cu păstrarea confidențialității procesului de mediere.

(2) Mediatorul nu divulgă informațiile și nu pune la dispoziție documentele sau materialele de care a luat cunoștință ori pe care le deține în legătură cu procesul de mediere, cu excepția cazurilor și în condițiile expres prevăzute de lege.

(3) Mediatorul nu poate fi citat și audiat în calitate de martor cu privire la faptele sau actele de care a luat cunoștință în cadrul procesului de mediere, cu excepția cazurilor privind protejarea interesului superior al copilului sau prevenirea și curmarea unei infracțiuni, în condițiile legii.

(4) În cazul solicitării sau ridicării documentelor ori materialelor aferente procesului de mediere, mediatorul le pune la dispoziția autorității competente numai în temeiul și în limitele actului procedural emis sau autorizat potrivit legii.

Articolul 26. Cooperarea cu alți specialiști

(1) În cazul în care litigiul supus medierii prezintă aspecte care necesită cunoștințe de specialitate, mediatorul poate, cu acordul părților, solicita punctul de vedere al unuia sau al mai multor specialiști în domeniul respectiv.

(2) Cooperarea cu avocați, psihologi, asistenți sociali sau alți specialiști se realizează în limitele competențelor profesionale ale acestora, fără afectarea independenței și imparțialității mediatorului.

(3) Implicarea unui specialist la solicitarea mediatorului se realizează în baza unui contract, cu respectarea confidențialității și a normelor privind protecția datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL VII

PUBLICITATEA ȘI PROMOVAREA ACTIVITĂȚII DE MEDIATOR

Articolul 27. Informarea publicului și promovarea serviciilor

(1) Mediatorul are dreptul să informeze publicul cu privire la activitatea pe care o desfășoară, în modalitatea și în condițiile stabilite de Uniunea Mediatorilor.

(2) Promovarea activității și serviciilor mediatorului se realizează într-o manieră profesională, veridică și demnă.

Articolul 28. Interdicții privind promovarea serviciilor

(1) Mediatorul nu utilizează în promovarea activității sale informații sau afirmații false, înșelătoare ori de natură să creeze o imagine nejustificată asupra calificării, experienței sau serviciilor sale.

(2) Mediatorul nu garantează și nu creează impresia că poate garanta un anumit rezultat al procesului de mediere.

CAPITOLUL VIII

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Articolul 29. Protecția datelor cu caracter personal

(1) Mediatorul prelucrează datele cu caracter personal aferente activității profesionale în conformitate cu legislația aplicabilă în domeniu.

(2) Mediatorul care stabilește, singur sau împreună cu alte persoane, scopurile și mijloacele prelucrării datelor cu caracter personal îndeplinește obligațiile care îi revin, potrivit legii, în calitate de operator.

(3) Mediatorul adoptă măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru securitatea datelor cu caracter personal și prevenirea accesului, utilizării, divulgării, modificării sau pierderii neautorizate.

Articolul 30. Principiile prelucrării datelor cu caracter personal

(1) La prelucrarea datelor cu caracter personal, mediatorul respectă următoarele principii:

a) legalitatea, echitatea și transparența prelucrării datelor în raport cu persoana vizată;

b) limitarea scopului, prin colectarea și prelucrarea datelor în scopuri determinate, explicite și legitime, fără utilizarea ulterioară a acestora într-un mod incompatibil cu scopurile respective;

c) minimizarea datelor, prin prelucrarea numai a datelor adecvate, relevante și necesare realizării scopurilor pentru care sunt prelucrate;

d) exactitatea datelor, prin asigurarea, după caz, a actualizării și rectificării acestora;

e) limitarea stocării, prin păstrarea datelor numai pe perioada necesară realizării scopurilor pentru care sunt prelucrate, cu respectarea termenelor de păstrare prevăzute de lege;

f) integritatea și confidențialitatea, prin asigurarea securității corespunzătoare a datelor și protecției acestora împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale, pierderii, distrugerii ori deteriorării.

(2) Mediatorul este responsabil de respectarea principiilor prevăzute la alin. (1) și, în cazurile în care are calitatea de operator, trebuie să poată demonstra conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legii.

Articolul 31. Prelucrarea categoriilor speciale de date

(1) Mediatorul prelucrează categorii speciale de date cu caracter personal numai dacă prelucrarea este necesară exercitării activității profesionale și sunt întrunite condițiile prevăzute de lege.

(2) Datele cu caracter personal referitoare la condamnări penale și infracțiuni se prelucrează cu respectarea condițiilor speciale prevăzute de lege.

(3) Pentru datele prevăzute la alin. (1) și (2), mediatorul asigură măsuri corespunzătoare de securitate și confidențialitate și nu le divulgă decât în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

Articolul 32. Drepturile persoanelor vizate

(1) Mediatorul informează persoanele vizate, în condițiile legii, cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal și la drepturile care le revin.

(2) Mediatorul asigură exercitarea drepturilor persoanelor vizate în condițiile și limitele prevăzute de lege, cu respectarea confidențialității procesului de mediere și a drepturilor altor persoane.

Articolul 33. Securitatea datelor și încălcarea securității

(1) Utilizarea mijloacelor electronice pentru comunicarea cu părțile, desfășurarea sau înregistrarea ședințelor de mediere se realizează cu aplicarea măsurilor tehnice și organizatorice adecvate pentru protecția datelor cu caracter personal.

(2) În cazul unei încălcări a securității datelor cu caracter personal, mediatorul ia fără întârziere măsurile necesare pentru limitarea consecințelor acestuia și îndeplinește obligațiile de documentare, notificare și informare care îi revin potrivit legii.

Articolul 34. Păstrarea și transmiterea arhivei

(1) Mediatorul păstrează procesul-verbal și materialele aferente procesului de mediere timp de cel puțin 4 ani de la expirarea termenului stabilit pentru executarea integrală a tranzacției de mediere, potrivit regulilor aprobate de Uniunea Mediatorilor.

(2) În cazurile prevăzute de lege, mediatorul transmite Uniunii Mediatorilor arhiva sa în modul stabilit de actele normative aplicabile.

CAPITOLUL IX

PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

Articolul 35. Aplicarea obligațiilor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

În cazurile în care activitatea desfășurată de mediator se încadrează în categoriile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, acesta îndeplinește obligațiile care îi revin în calitate de entitate raportoare.

Articolul 36. Măsurile de precauție privind clienții

Mediatorul care are calitatea de entitate raportoare aplică măsurile de precauție privind clienții, inclusiv identificarea și verificarea identității acestora și, după caz, a beneficiarilor efectivi, în condițiile legii și în funcție de nivelul de risc.

Articolul 37. Raportarea activităților și tranzacțiilor suspecte

(1) Mediatorul care are calitatea de entitate raportoare raportează Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor activitățile și tranzacțiile suspecte, în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(2) Mediatorul nu comunică persoanei vizate sau altor persoane informațiile a căror divulgare este interzisă de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Articolul 38. Raportul cu obligația de confidențialitate

Divulgarea informațiilor în îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nu constituie încălcare a confidențialității medierii, în măsura în care aceasta este impusă de lege.

CAPITOLUL X

PARTICULARITĂȚILE UNOR DOMENII DE MEDIERE

Articolul 39. Medierea în cauzele penale și contravenționale

(1) În cauzele penale și contravenționale, mediatorul respectă condițiile speciale prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului de mediere.

(2) Mediatorul informează părțile că participarea la mediere nu poate servi drept dovadă a recunoașterii vinovăției.

(3) Mediatorul comunică organului competent actele și informațiile prevăzute de lege, fără a divulga conținutul confidențial al discuțiilor purtate în cadrul medierii.

Articolul 40. Medierea în litigiile de familie

(1) Mediatorul nu acceptă și nu desfășoară medierea litigiilor aferente cazurilor de violență în familie.

(2) În litigiile de familie care vizează interesele copilului, mediatorul verifică prezentarea avizului autorității tutelare, în cazurile prevăzute de lege.

(3) În aceste litigii, mediatorul respectă cu prioritate interesul superior al copilului și îndeplinește obligațiile prevăzute la art. 17.

Articolul 41. Medierea în litigiile de muncă

În litigiile de muncă, mediatorul nu facilitează încheierea unei tranzacții de mediere care contravine normelor imperative sau presupune renunțarea la drepturi de care salariatul nu poate dispune potrivit legii.

Articolul 42. Medierea litigiilor cu element de extraneitate

(1) În litigiile cu element de extraneitate, mediatorul informează părțile cu privire la particularitățile procesului de mediere prevăzute de lege.

(2) Atunci când stabilirea legii aplicabile ori aprecierea efectelor juridice sau a posibilității de executare a tranzacției de mediere într-un alt stat depășește competența sa profesională, mediatorul recomandă părților consultarea unui avocat sau a unui alt specialist competent.

CAPITOLUL XI

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA NORMELOR DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

Articolul 43. Temeiul răspunderii disciplinare

Constituie temei al răspunderii disciplinare săvârșirea de către mediator a unei abateri disciplinare prevăzute la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, inclusiv prin încălcarea prevederilor prezentului Cod.

Articolul 44. Abaterile disciplinare

(1) Constituie abateri disciplinare faptele prevăzute la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, inclusiv încălcarea regulilor de conduită profesională stabilite de prezentul Cod.

(2) În sensul art. 26 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 9/2026, încălcarea unei reguli de conduită profesională stabilite de prezentul Cod constituie abatere disciplinară și atunci când fapta respectivă nu este prevăzută distinct de lege.

Articolul 45. Caracterul personal al răspunderii disciplinare

(1) Răspunderea disciplinară este personală și revine mediatorului care a săvârșit abaterea disciplinară.

(2) În cazul medierii desfășurate de mai mulți mediatori, răspunderea fiecăruia se stabilește în raport cu propriile fapte sau omisiuni.

(3) Suspendarea sau încetarea activității de mediator nu înlătură răspunderea pentru abaterile săvârșite în perioada exercitării activității, în condițiile legii.

Articolul 46. Competența Comisiei de etică și a Comisiei de disciplină

(1) Comisia de etică examinează cazurile de încălcare a prezentului Cod, constată abaterile de la etica profesională și adoptă hotărâri în limitele competenței stabilite de lege.

(2) În cazul constatării încălcării prezentului Cod, și al constatării abaterilor de la etica profesională, Comisia de etică poate recomanda mediatorului măsuri de corectare a comportamentului, iar, după caz, sesizează Comisia de disciplină cu privire la abaterea disciplinară depistată.

(3) La aprecierea necesității sesizării Comisiei de disciplină, Comisia de etică ține seama de natura și gravitatea încălcării, caracterul izolat sau repetat al conduitei, precum și de respectarea recomandărilor de corectare.

(3) Comisia de disciplină examinează abaterile disciplinare și aplică sancțiunile disciplinare în condițiile legii.

Articolul 47. Procedura de examinare

(1) Examinarea cazurilor de încălcare a prezentului Cod de către Comisia de etică se desfășoară în condițiile Legii nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, ale Statutului Uniunii Mediatorilor, precum și ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de etică.

(2) Examinarea cauzelor disciplinare de către Comisia de disciplină se desfășoară în condițiile Legii nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului și ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comisiei de disciplină a mediatorilor.

Articolul 48. Sancțiunile disciplinare

Pentru săvârșirea abaterilor disciplinare pot fi aplicate numai sancțiunile prevăzute de Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului, în condițiile și limitele stabilite de aceasta și prezentul Cod.

Articolul 49. Aprecierea gravității și a caracterului sistematic al încălcării obligațiilor profesionale

(1) Gravitatea încălcării se apreciază în funcție de natura obligației profesionale încălcate, modul și împrejurările săvârșirii faptei, forma și gradul vinovăției, durata acesteia, consecințele produse sau riscul producerii unor consecințe, precum și de măsura în care au fost afectate drepturile ori interesele legitime ale părților sau principiile fundamentale ale medierii.

2) Caracterul sistematic al încălcării se apreciază în funcție de repetarea și frecvența conduitei, intervalul de timp dintre încălcări și natura obligațiilor încălcate.

Articolul 50. Proportionalitatea sancțiunii disciplinare

(1) Sancțiunea disciplinară se aplică cu respectarea principiului proportionalității.

(2) La stabilirea sancțiunii se ține seama de gravitatea abaterii, de circumstanțele în care aceasta a fost comisă, precum și de activitatea și comportamentul mediatorului, potrivit legii.

Articolul 52. Concursul de răspunderi

(1) Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea civilă, contravențională sau penală pentru aceeași faptă, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege și prezentul Cod pentru angajarea unei asemenea răspunderi.

(2) În cazul în care dintr-o hotărâre judecătorească rezultă săvârșirea unei fapte care constituie și abatere disciplinară, răspunderea disciplinară poate fi angajată în termen de 12 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

Articolul 51. Delimitarea încălcării normelor de etică de abaterea disciplinară

(1) Încălcarea unei reguli de conduită profesională stabilite de prezentul Cod constituie abatere de la etica profesională și se examinează de Comisia de etică.

(2) Încălcarea unei reguli de conduită profesională se examinează sub aspect disciplinar atunci când fapta întrunește elementele unei abateri disciplinare prevăzute la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 9/2026 privind medierea și statutul mediatorului.

(3) La aprecierea necesității sesizării Comisiei de disciplină, Comisia de etică ține seama de natura și gravitatea încălcării, caracterul izolat sau repetat al conduitei, consecințele produse, precum și de respectarea recomandărilor de corectare formulate anterior, dacă acestea există.

Articolul 53. Tragerea la răspundere

(1) Constatarea încălcării normelor de etică profesională și aplicarea răspunderii disciplinare se realizează în termenul de 12 luni, calculat de la data săvârșirii faptei sau a omisiunii care constituie pretinsa încălcare, cu respectarea

regulilor aplicabile procedurii desfășurate de Comisia de etică și, după caz, de Comisia de disciplină.

Articolul 54. Contestarea hotărârilor

(1) Hotărârile Comisiei de disciplină pot fi contestate în condițiile Codului administrativ, cu respectarea procedurii prealabile.

(2) Ordinul ministrului justiției emis în temeiul hotărârii Comisiei de disciplină privind suspendarea sau încetarea activității mediatorului poate fi contestat în condițiile Codului administrativ.

CAPITOLUL XII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 55. Modificarea și completarea Codului

Modificarea și completarea prezentului Cod se aprobă de Adunarea Generală a Mediatorilor, în condițiile legii și ale Statutului Uniunii Mediatorilor.

Articolul 56. Intrarea în vigoare

Prezentul Cod intră în vigoare la data stabilită prin hotărârea Adunării Generale a Mediatorilor privind aprobarea acestuia.